

Parlamentul României
Camera Deputaților
DEPARTAMENT LEGISLATIV

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
BIROUL PERMANENT

Nr. 259 din 01.03.2018

NOTĂ

**referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor
art.I pct.14, 18, 22 și 27 din Legea pentru modificarea și
completarea Legii nr.188/1999 privind
Statutul funcționarilor publici**

Către: Biroul permanent al Camerei Deputaților

De la: Secretarul general al Camerei Deputaților

Vă informăm că prin Decizia nr. 32 din 23 ianuarie 2018, definitivă și general obligatorie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din data de 20 februarie 2018, Curtea Constituțională, a admis obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și a constatat că dispozițiile art.I pct.14, 18 și 22 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici sunt neconstituționale.

Potrivit prevederilor art. 147 alin. (2) din Constituția României, republicată, în cazurile de neconstituționalitate care privesc legile, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale.

Potrivit art. 136 alin.(2) din Regulamentul Camerei Deputaților, procedura de reexaminare a legii urmează să fie declanșată de Senat, în calitate de primă Cameră sesizată.

Cu această inițiativă legislativă urmează să fie sesizate: Comisia juridică, de disciplină și imunități, Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului și Comisia pentru muncă și protecție socială.

Anexăm alăturat, Decizia Curții Constituționale nr. 32/2018.

SECRETAR GENERAL

Silvia-Claudia MIHALCEA

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 32

din 23 ianuarie 2018

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 14, 18, 22 și 27 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluținarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, obiecție formulată de Președintele României, în temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

2. Cu Adresa nr. CP1/1.733 din 4 decembrie 2017, Președintele României a trimis Curții Constituționale sesizarea formulată, care a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. 12.053 din 4 decembrie 2017 și constituie obiectul Dosarului nr. 2.857A/2017.

3. În motivarea sesizării de neconstituționalitate, autorul formulează critici de neconstituționalitate cu privire la abrogarea suspendării raportului de serviciu al funcționarului public ca urmare a trimerii în judecată, sub aspectul încălcării dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (4), art. 16 alin. (1) și art. 54 alin. (2) din Constituție, cu privire la introducerea posibilității de delegare a competenței de organizare a concursului pentru ocuparea funcțiilor publice prin ordin al președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, cu încălcarea art. 1 alin. (4) și alin. (5) din Constituție, precum și cu privire la transformarea unei funcții de nivel inferior pentru a corespunde studiilor și/sau vechimii funcționarului public de conducere, cu încălcarea art. 16 alin. (1) din Constituție.

4. În ceea ce privește primul aspect criticat — **dispozițiile art. I pct. 18 și 22 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici**, autorul sesizării susține că noile dispoziții legale diminuează standardele de integritate, componente ale statului de drept. Arată că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că sancțiunea prevăzută de art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999, cea a suspendării de drept a raportului de serviciu al funcționarului public trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni de natura celor prevăzute la art. 54 lit. h), are ca finalitate protejarea autorității sau a instituției publice față de pericolul continuării activității ilicite și al extinderii consecințelor periculoase ale faptei penale săvârșite de către funcționarul public. Ținând cont de natura administrativă a acestei măsuri, „nu se pune problema nerespectării prezumției de nevinovăție, care va trebui însă respectată pe tot parcursul desfășurării întregului proces penal pornit împotriva respectivului funcționar public, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare”. Această sancțiune este una temporară și urmărește un scop legitim, fiind în concordanță cu exigențele constituționale. Funcționarul public al cărui raport de serviciu a fost suspendat își reia activitatea în conformitate cu art. 86 alin. (3) din Legea

nr. 188/1999, în cazul în care s-a dispus clasarea sau renunțarea la urmărirea penală ori achitarea sau renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei, precum și în cazul încetării procesului penal. De asemenea, respectivului funcționar public îi vor fi achitate drepturile salariale aferente perioadei de suspendare. Prin raportare la scopul legitim avut în vedere de legiuitor, măsura este justificată de necesitatea asigurării autorității și integrității funcției publice. Măsura suspendării raportului de serviciu vizează doar infracțiuni de o anumită gravitate: infracțiuni contra umanității, contra statului sau contra autorității, infracțiuni de corupție și de serviciu, infracțiuni care împiedică înfăptuirea justiției, infracțiuni de fals ori situația unei infracțiuni săvârșite cu intenție care ar face persoana ce deține funcția publică incompatibilă cu exercitarea respectivei funcții publice. Având în vedere că funcția publică implică ansamblul atribuțiilor și responsabilităților, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor de putere publică, standardele privind integritatea și deontologia funcționarului public trebuie să fie astfel stabilite încât faptele penale săvârșite de acesta să nu se răsfrângă asupra instituției publice. Aceste standarde privind integritatea și deontologia profesională se mențin atât în situația în care există o condamnare definitivă a acestuia de către instanța de judecată, fiind înlăturată prezumția de nevinovăție, cât și în situația în care funcționarul public este trimis în judecată pentru infracțiuni de o gravitate deosebită, în acest ultim caz nefiind înlăturată prezumția de nevinovăție. Cele două situații diferite reclamă soluții juridice diferite pentru protejarea aceleiași valori sociale. Atunci când intervine trimeria în judecată, deci există o suspiciune rezonabilă cu privire la comiterea unor infracțiuni, nu este înlăturată prezumția de nevinovăție, dar nu se poate reține că autoritatea și integritatea funcției publice nu sunt afectate, motiv pentru care legiuitorul a instituit regula conform căreia se suspendă de drept raportul de serviciu pentru funcționarul urmărit penal. În acest sens, prin Decizia nr. 302 din 28 aprilie 2015, Curtea a reținut că, referitor la suspendarea din funcție a funcționarilor publici ca urmare a trimerii în judecată pentru săvârșirea anumitor infracțiuni, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Decizia de inadmisibilitate din 22 noiembrie 2011, pronunțată în *Cauza Tehanciu împotriva României*, a observat că autoritatea publică ce dispune măsura suspendării din funcție nu pretinde că reclamantul a comis vreun act ilegal și nimic din decizia sa nu indică vreo apreciere sau antepunere a vinovăției reclamantului cu privire la acuzațiile penale aduse împotriva acestuia. Într-adevăr, suspendarea sa este obligatorie și automată potrivit Legii nr. 188/1999, însă nimic din această lege nu arată că scopul măsurii atacate de suspendare este punitiv, ci mai degrabă de precauție și provizoriu, în măsura în care privește apărarea interesului public, prin suspendarea din funcție a unei persoane acuzate de comiterea unei infracțiuni de serviciu, și, astfel, de prevenire a altor posibile acte similare sau consecințe ale unor asemenea acte. În consecință, elementul comun care conduce la protejarea autorității și integrității funcției publice este faptul că funcționarul public condamnat definitiv sau trimis în judecată nu mai desfășoară efectiv atribuțiile de serviciu, fie cu caracter definitiv (în cazul certitudinii comiterii

unor infracțiuni), fie cu caracter temporar (numai pe perioada în care a existat suspiciunea comiterii unor infracțiuni).

5. Cu privire la integritatea în funcția publică, instanța constituțională a dezvoltat o amplă jurisprudență, reținând că exercitarea funcțiilor și demnităților publice trebuie să se realizeze în coordonatele statului de drept, care „presupune, pe de o parte, capacitatea statului de a asigura cetățenilor servicii publice de calitate și de a crea mijloacele pentru a spori încrederea acestora în instituțiile și autoritățile publice. Aceasta presupune obligația statului de a impune standarde etice și profesionale, în special celor chemați să îndeplinească activități ori servicii de interes public și, cu atât mai mult, celor care îndeplinesc acte de autoritate publică, adică pentru acei agenți publici sau privați care sunt investiți și au abilitarea de a invoca autoritatea statului în îndeplinirea anumitor acte sau sarcini. Statul este dator să creeze toate premisele — iar cadrul legislativ este una dintre ele — pentru exercitarea funcțiilor sale de către profesioniști care îndeplinesc criterii profesionale și de probitate morală” (Decizia Curții Constituționale nr. 582 din 20 iulie 2016).

6. Așadar, autorul sesizării susține că abrogarea dispozițiilor art. 86 alin. (2) și (3), precum și ale art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 — art. 1 pct. 18 și 22 din legea supusă controlului de constituționalitate — determină diminuarea standardelor de integritate cu privire la exercitarea unei funcții publice și afectează profund încrederea cetățenilor în instituții. Aceste standarde se constituie într-un element component al statului de drept și al democrației constituționale, valori supreme în cadrul unei societăți democratice, consacrate la nivel constituțional de art. 1 alin. (3) și alin. (4). Mai mult, dispozițiile criticate creează un privilegiu nejustificat și încalcă art. 16 alin. (1) din Constituție. Pentru protejarea integrității și prestigiului funcției publice investite cu autoritate de stat, legiuitorul a prevăzut suspendarea din funcție la momentul trimiterii în judecată sau al arestului preventiv, pentru: membrii Guvernului — conform art. 109 alin. (2) din Constituție; aleșii locali — art. 56 alin. (1) și art. 71 alin. (1) din Legea nr. 215/2001; salariați — potrivit art. 50 lit. g) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii; judecători și procurori — potrivit art. 62 alin. (1) lit. a) și a¹) din Legea nr. 303/2004; judecătorii constituționali — potrivit art. 66 alin. (3) din Legea nr. 47/1992; notarii publici — potrivit art. 41 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 36/1995; practicienii în insolvență — potrivit art. 36 lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006; personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești — Legea nr. 567/2004. Aceste considerente sunt valabile și în cazul funcționarilor publici, sancțiunea administrativă a suspendării de drept a raportului de serviciu fiind una care întărește efectul disuasiv al protejării integrității în funcția publică și a încrederii cetățenilor în persoanele care sunt investite cu autoritate de stat. Din categoria persoanelor amintite anterior cărora le sunt încredințate funcții publice, în sensul art. 54 alin. (2) din Constituție, instituirea unui privilegiu prin abrogarea cazului de suspendare a raportului de serviciu la trimiterea în judecată pentru funcționarii publici trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional. Or, autorul sesizării apreciază că instituirea unui astfel de privilegiu pentru funcționarii publici în cadrul Legii nr. 188/1999 nu este unul justificat obiectiv și rațional, încălcându-se prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție. Mai mult, o prevedere care elimină sancțiunea suspendării raportului de serviciu al unui funcționar public trimis în judecată pentru infracțiuni de o anumită gravitate este de natură să aducă atingere standardelor etice și profesionale necesare pentru persoanele investite cu autoritate a statului, ceea ce încalcă art. 54 alin. (2) din Constituție. Incriminarea faptelor în legătură cu serviciul și a faptelor de corupție sunt consecințe ale protecției penale acordate unor valori sociale deosebit de

importante, aspecte confirmate și de Decizia Curții Constituționale nr. 582 din 20 iulie 2016. Astfel, se poate observa o contradicție evidentă între cerințele de probitate pentru ocuparea unei funcții publice, condiții stabilite de art. 54 din Legea nr. 188/1999, și modificarea legislativă propusă, care permite menținerea raportului de serviciu la trimiterea în judecată a funcționarilor publici.

7. Cu privire la cel de al doilea aspect criticat — dispozițiile art. 1 pct. 14 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici —, autorul obiecției de neconstituționalitate arată că funcționarii publici sunt investiți cu exercitiul autorității publice, iar raportul de serviciu al acestora ia naștere, se execută și se stinge în condițiile Legii nr. 188/1999, lege cu caracter organic. Tocmai de aceea, dispozițiile referitoare la organizarea concursului de recrutare se referă în mod intrinsec la statutul funcționarului public. Așa cum s-a reținut în jurisprudența Curții Constituționale, „aspectele esențiale ale ocupării posturilor funcționarilor publici trebuie reglementate prin lege organică”. Or, dispozițiile art. 1 pct. 14 din legea supusă controlului Curții Constituționale introduc posibilitatea ca Agenția Națională a Funcționarilor Publici, prin ordin al președintelui, să delege autorităților sau instituțiilor publice competența de a organiza concursuri de recrutare și promovare pentru ocuparea funcțiilor publice de execuție, a funcțiilor publice de conducere de șef serviciu și șef birou, precum și a funcțiilor publice specifice asimilate acestora. Astfel, prin soluția legislativă criticată se ajunge la situația ca un aspect esențial care vizează raportul de serviciu, reglementat de legea organică, să fie delegat printr-un act administrativ, cu caracter infralegal, ceea ce determină o stare de incertitudine juridică, aspect sancționat prin jurisprudența Curții Constituționale.

8. Așadar, autorul sesizării susține că, pe de o parte, prevederile criticate contravin art. 1 alin. (4) din Constituție referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat întrucât instituie posibilitatea ca președintele Agenției Naționale a Funcționarilor Publici să aprecieze cu privire la eliminarea competenței legale a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici (A.N.F.P.) de a organiza conform procedurii legale concursurile de recrutare, și, pe de altă parte, încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție. În componenta sa referitoare la incertitudinea și impredictibilitatea aplicării legii, întrucât, atunci când apreciază necesitatea delegării competențelor legale ale A.N.F.P. către autorități și instituții publice, legea nu prevede și procedura de urmat în acest caz specific.

9. În ceea ce privește ultimul aspect criticat, autorul sesizării arată că, potrivit art. 1 pct. 27 din legea supusă controlului Curții Constituționale, funcționarul public de conducere are prioritate la ocuparea unei funcții publice vacante de nivel inferior, chiar și atunci când funcția vacantă de nivel inferior este o funcție publică de execuție care nu corespunde studiilor și/sau vechimii în specialitatea funcționarului public de conducere. În acest caz, funcția publică de execuție de nivel inferior va fi transformată într-o funcție publică corespunzătoare, dacă transformarea nu afectează structura organizatorică aprobată. În comparație cu persoanele care îndeplinesc condițiile de studii și vechime pentru ocuparea funcției publice vacante, acordarea priorității la ocuparea respectivei funcții unui funcționar public de conducere, chiar în situația în care acesta nu îndeplinește condițiile de studii și vechime, reprezintă un privilegiu nejustificat rațional și obiectiv. Conform jurisprudenței Curții Constituționale, deosebirea de tratament pentru situațiile în care se află anumite categorii de persoane „trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional”. Acest argument este susținut și de faptul că, în prezent, art. 99 din Legea nr. 188/1999 prevede și alte opțiuni pentru funcționarul public eliberat din funcție precum: punerea la

dispoziție a funcțiilor publice vacante disponibile în cazul motivelor neimputabile funcționarului sau transferul acestuia în interes de serviciu sau la cerere pe o altă funcție vacantă pentru care funcționarul corespunde cerințelor de studii și vechime. Prin raportare la aceste argumente, deosebirea de tratament nu este justificată, iar privilegiul creat pentru funcționarii publici de conducere nu corespunde unui criteriu obiectiv și rațional, încălcându-se astfel dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție.

10. În conformitate cu dispozițiile art. 16 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a comunica punctul lor de vedere.

11. **Guvernul** a transmis cu Adresa nr. 5/8.094/2017, înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. 12.318 din 13 decembrie 2017, punctul său de vedere, în care susține netemeinicia criticii formulate cu privire la abrogarea suspendării raportului de serviciu al funcționarului public ca urmare a trimerii în judecată. Statul are obligația de a impune standarde etice și profesionale, în special celor chemați să îndeplinească activități ori servicii de interes public și cu atât mai mult celor care îndeplinesc acte de autoritate publică, adică acei agenți publici sau privați care sunt investiți și au abilitatea de a invoca autoritatea statului în îndeplinirea anumitor acte sau sarcini. Prin urmare, deși reprezintă indiscutabil o diminuare a standardelor în materie de integritate și probitate morală în exercitarea funcției publice, Guvernul consideră că „nu orice diminuare a acestor standarde reprezintă în mod automat și o încălcare a principiilor statului de drept, marja de apreciere a fluctuației standardelor în materie fiind de competența exclusivă a legiuitorului și constituind o problemă de oportunitate”.

12. Cu privire la critica ce vizează încălcarea art. 16 alin. (1) din Constituție, prin crearea unui privilegiu nejustificat prin raportare la standardele de integritate și probitate aplicabile membrilor Guvernului, aleșilor locali, salariaților judecătorilor și procurorilor, judecătorilor constituționali, notarilor, practicienilor în insolvență, personalului de specialitate al instanțelor judecătorești, Guvernul consideră că „înstituirea unui regim diferit în cazul funcționarilor publici poate apărea ca fiind justificată”.

13. În ceea ce privește pretinsa încălcare a art. 54 alin. (2) din Constituție, Guvernul apreciază că dispozițiile criticate nu pot fi calificate de natură a aduce atingere acestor prevederi constituționale, care fac referire la manifestarea fidelității față de țară, ca dimensiune firească a activității funcționarilor publici și consacrarea formală a acesteia prin depunerea jurământului.

14. Referitor la critica art. 1 pct. 14 privitoare la introducerea posibilității de delegare a competenței de organizare a concursului pentru ocuparea funcțiilor publice prin ordin al președintelui A.N.F.P., având în vedere jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010 și Decizia nr. 392 din 2 iulie 2014) și ținând seama de faptul că textul criticat se referă la momentul accesului/ocupării efective a funcțiilor publice prin concurs de recrutare/promovare, Guvernul arată că argumentele reținute de Curte privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat și cele privind reglementarea numai prin lege a elementelor privind statutul funcționarilor publici sunt aplicabile și în speța de față, astfel că, sub acest aspect, „critica de neconstituționalitate ar putea fi considerată ca fiind întemeiată”.

15. Privitor la încălcarea principiului egalității în drepturi prin transformarea unei funcții de nivel inferior pentru a corespunde studiilor și/sau vechimii funcționarului public de conducere prin art. 1 pct. 27 din legea criticată, Guvernul arată că „accesul la funcția publică trebuie să se facă prin examen/concurs, și nu prin alte modalități, deoarece s-ar ocoli chiar această cerință constituțională, ajungându-se la situații de discriminare sub

aspectul accesului la funcția publică”. În acest sens Curtea, prin Decizia nr. 1.039 din 9 iulie 2009, a statuat că statul are obligația „de a reglementa condiții obiective și nediscriminatorii, de natură a garanta accesul la un loc de muncă”. Acest considerent este aplicabil și situației de față, astfel încât „în măsura în care legiuitorul nu garantează condiții nediscriminatorii și cu privire la modalitatea de ocupare a funcției publice, textul criticat poate prezenta vicii de neconstituționalitate prin raportare la art. 16 din Constituție.”

16. **Președinții Senatului și Camerei Deputaților** nu au comunicat punctul lor de vedere cu privire la obiecția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, dispozițiile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, precum și prevederile Constituției, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 1, art. 10, art. 15, art. 16 și art. 18 din Legea nr. 47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor legale criticate.

18. Deși prin actul de sesizare al Curții Constituționale autorul obiecției de neconstituționalitate formulează o obiecție cu privire la Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, din conținutul actului rezultă că **obiect al criticilor de neconstituționalitate** îl constituie doar dispozițiile art. 1 pct. 14, 18, 22 și 27 din legea menționată.

19. Autorul sesizării susține că dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3), (4) și (5), art. 16 alin. (1) și ale art. 54 alin. (2) din Constituție.

20. În vederea soluționării prezentei sesizări, Curtea procedează, mai întâi, la verificarea admisibilității acesteia. Analiza îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a sesizării trebuie realizată prin raportare la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia „*Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori.*” Astfel, se constată că actul supus controlului de constituționalitate este o lege adoptată de Parlamentul României, sesizarea fiind formulată de Președintele României, care, potrivit dispozițiilor legale, întrunește calitatea de titular al sesizării.

21. Propunerea de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici a fost inițiată de un număr de 8 deputați și senatori și înaintată Senatului, în calitate de primă Cameră sesizată, la data de 27 aprilie 2015. Inițiativa legislativă este justificată în *Expunerea de motive* de necesitatea „întăririi respectării principiilor egalității de șanse, nediscriminării și echității între funcționarii publici”. Se arată, printre altele, că: „Pentru a înlătura discriminarea între personalul contractual și funcționarii publici, propunem ca la art. 86 alin. (2), suspendarea raportului de serviciu pentru săvârșirea unei infracțiuni de natura celor prevăzute la art. 54 lit. h), să fie opțională și nu obligatorie cum este în forma actuală, cu atât mai mult cu cât în cazul în care funcționarul public își reia activitatea după achitare sau încetarea procesului penal, este obligatorie achitarea drepturilor salariale aferente perioadei de suspendare.” Se propune, de asemenea, completarea art. 98 în sensul posibilității continuării activității după pensionare, justificat de „necesitatea continuării și/sau finalizării unor proiecte în care funcționarii publici sunt implicați

prin natura funcției deținute; pentru asigurarea funcționării în bune condiții a activității în instituțiile publice, în cazul vacanței, într-o anumită perioadă, a unui număr mai mare de posturi publice; pentru eliminarea unor inechități în ceea ce privește posibilitatea continuării activității după împlinirea vârstei standard de pensionare, între funcționarii publici și alte categorii profesionale (medici, profesori etc.).

22. Propunerea legislativă a primit Avizul Consiliului Legislativ, adoptat la data de 25 martie 2015, prin care această autoritate a avizat favorabil inițiativa, cu unele observații punctuale. În ceea ce privește „pretinsa discriminare creată datorită aplicării unui tratament juridic diferit funcționarilor publici față de celelalte categorii de funcționari sub aspectul suspendării raportului de serviciu”, Consiliul Legislativ, având în vedere finalitatea normei în forma aflată în vigoare, astfel cum a fost reținută în jurisprudența Curții Constituționale, a sugerat renunțarea la modificarea propusă.

23. Propunerea legislativă a fost aprobată de Senatul României, în data de 29 iunie 2015, și trimisă spre Camera decizională. La 22 iunie 2016, Camera Deputaților, în temeiul art. 75 și art. 76 alin. (1) din Constituție, a adoptat legea și a trimis-o spre promulgare Președintelui României în data de 2 iulie 2016.

24. În temenul legal, *Guvernul României a formulat obiecție de neconstituționalitate*, care a fost admisă de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 667 din 9 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57 din 19 ianuarie 2017.

25. În procedura de reexaminare a legii, a fost eliminată norma declarată neconstituțională, legea fiind adoptată de cele două Camere ale Parlamentului, în ședințele din 27 februarie 2017 (Senatul), respectiv 25 aprilie 2017 (Camera Deputaților). Legea a fost trimisă spre promulgare *Președintelui României*, care la data de 15 mai 2017 a *formulat cerere de reexaminare*, prin care arată că nu se justifică intervenția legislativă prevăzută la art. I pct. 18 și pct. 22, care abrogă dispozițiile referitoare la suspendarea raportului de serviciu al funcționarului public ca urmare a trimerii în judecată. În ceea ce privește aplicarea în timp a dispozițiilor privitoare la suspendarea raporturilor de serviciu, Președintele a susținut că se impune și reanalizarea art. II alin. (1) din legea transmisă la promulgare, întrucât norma este lipsită de claritate, putând genera interpretări diferite în practică, mai ales prin raportare la art. I pct. 22 din lege. De asemenea, Președintele a apreciat că ar trebui reanalizate și intervențiile legislative prin care sunt modificate unele prerogative ale Agenției Naționale a Funcționarilor Publici (A.N.F.P.) ce au drept consecință diminuarea influenței sale în procesul de recrutare a funcționarilor publici și de management al funcției publice.

26. Legea a fost reexaminată de cele două Camere ale Parlamentului și adoptată, cu amendamente privind art. II alin. (1), atât de Senat, în data de 30 octombrie 2017, cât și de Camera Deputaților, în data de 14 noiembrie 2017. În data de 20 noiembrie 2017, legea a fost trimisă pentru promulgare *Președintelui României*, care, în termenul prevăzut de lege, a *formulat obiecția de neconstituționalitate care constituie obiectul prezentului dosar*.

27. **Analiza criticii referitoare la dispozițiile art. I pct. 18 și 22 privind abrogarea suspendării raportului de serviciu al funcționarului public ca urmare a trimerii în judecată prin raportare la prevederile art. 1 alin. (3) și (4), art. 16 alin. (1) și art. 54 alin. (2) din Constituție.** Funcția publică reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor de putere publică de către administrația publică centrală, administrația publică locală și autoritățile administrative autonome. Printre principiile care stau la baza exercitării funcției publice, enumerate de art. 3 din Legea

nr. 188/1999, sunt principiul legalității, imparțialității și obiectivității și principiul responsabilității, în conformitate cu prevederile legale. În ceea ce privește legalitatea, aceasta este de esență activității statului, a administrației în ansamblul ei. Însuși modul de definire a administrației publice, de către majoritatea autorilor de specialitate, face referire la realizarea funcției publice prin punerea în aplicare, respectiv executarea legii, în limitele stabilite de aceasta. Principiul legalității exprimă în conținutul lui două exigențe ale statului de drept: obligația tuturor subiecților de drept de a respecta normele juridice în vigoare, precum și de a respecta ierarhia acestora în sistemul normativ intern. De aceea, în mod firesc, textul prevede, ca primă trăsătură a serviciului public pe care îl prestează funcționarul public, realizarea lui în conformitate cu dispozițiile legii.

28. În strânsă legătură cu legalitatea acțiunii administrației și, implicit, a funcționarilor săi, sunt imparțialitatea și obiectivitatea serviciului public. Imparțialitatea este o trăsătură care își află legitimitatea în chiar norma constituțională, mai precis în art. 16 alin. (1) și (2), care garantează egalitatea tuturor cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări, precum și faptul că nimeni nu este mai presus de lege. Caracterul imparțial și obiectiv al serviciului public derivă din calitatea serviciilor publice de a asigura egalitatea de tratament a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, principiu în temeiul căruia funcționarii publici au îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare. Sub acest aspect, Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici consacră, la art. 3 lit. e), *imparțialitatea și independența* — principiu conform căruia funcționarii publici sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea funcției publice, *profesionalismul* — principiu conform căruia funcționarii publici au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate, și *integritatea morală* — principiu conform căruia funcționarilor publici le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției publice pe care o dețin, sau să abuzeze în vreun fel de această funcție.

29. Calitatea profesională și morală a persoanei care își desfășoară activitatea în structurile administrației publice, în calitate de funcționar public, constituie fundamentul responsabilității acesteia, respectiv convingerea interioară privind misiunea care îi revine, în funcția cu care a fost investită. Aceste calități se află în strânsă legătură cu procesul de recrutare, promovare și păstrare în corpul profesional al funcționarilor publici. Cu alte cuvinte, pentru a garanta caracterul profesionist al serviciului public, statul trebuie să ia măsuri în scopul asigurării profesionalismului celor care îl realizează, pe de o parte, precum și a calității prestațiilor serviciului public, pe de altă parte.

30. Corolar al acestor principii, se regăsește în **teoria actului administrativ**, cu caracter de constantă a dreptului administrativ, faptul că actul administrativ se bucură de trei prezumții, respectiv *prezumția de legalitate* — conformitatea cu legea, *prezumția de veridicitate* — conformitatea cu adevărul și *prezumția de autenticitate* — presupunerea că emană de la organul indicat prin forma exterioară a actului.

31. Potrivit art. 2 din Legea nr. 188/1999, funcționarii publici desfășoară activități care implică exercitarea unor prerogative de putere publică. Aceștia sunt numiți în funcție printr-un act administrativ unilateral emis de o autoritate sau instituție publică, ca urmare a promovării unui concurs, fiind selectați pe criterii de competență profesională. Mai mult, astfel cum se precizează în art. 1 alin. (2) din Legea nr. 188/1999, funcționarul public își desfășoară activitatea în folosul serviciului public pe care îl

deservește, în interesul cetățenilor, precum și al autorităților și instituțiilor publice din administrația publică centrală și locală.

32. În ceea ce privește recrutarea în funcția publică, legea prevede condiția lipsei antecedentelor penale, **dispozițiile art. 54 lit. h) din Legea nr. 188/1999 enumerând infracțiunile care atrag incompatibilitatea cu exercitarea unei funcții publice**: infracțiuni contra umanității, contra statului sau contra autorității, de serviciu sau în legătură cu serviciu, care împiedică înfăptuirea justiției, de fals ori a unor fapte de corupție sau a unei infracțiuni săvârșite cu intenție care ar face-o incompatibilă cu exercitarea funcției publice, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea.

33. Enumerarea din text este enunțiativă, nu limitativă, în sensul că se trimite la orice altă infracțiune săvârșită cu intenție care ar atrage incompatibilitatea cu exercitarea unei funcții publice. Însă, Curtea observă că **formula redacțională nu impune lipsa oricărui antecedent penal, ci doar a acelor antecedente care ar face incompatibilă persoana cu funcția pe care ar urma să o exercite**.

34. Potrivit dispozițiilor art. 86 alin. (1) din lege, **„Răspunderea funcționarului public pentru infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu atribuțiile funcției publice pe care o ocupă se angajează potrivit legii penale”**. În acest sens, Curtea reține că art. 98 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 188/1999 stabilește unul dintre cazurile de încetare de drept a raportului de serviciu al funcționarului public, respectiv la data rămănerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus una dintre următoarele soluții: fie condamnarea pentru o faptă prevăzută la art. 54 lit. h) din Legea nr. 188/1999, caz în care nu prezintă relevanță pedeapsa aplicată, importantă fiind doar stabilirea pe cale judecătorească a răspunderii penale a funcționarului public și condamnarea acestuia pentru una dintre infracțiunile enumerate; fie aplicarea unei pedepse privative de libertate, din formularea acestei a doua teze a textului înțelegându-se că legiuitorul a avut în vedere hotărâri definitive prin care s-a dispus aplicarea unei pedepse privative de libertate pentru săvârșirea oricărei infracțiuni prevăzute de Codul penal sau legile penale speciale.

35. Potrivit dispozițiilor art. 86 alin. (2) din lege, **„În cazul în care funcționarul public este trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni de natura celor prevăzute la art. 54 lit. h), persoana care are competența legală de numire în funcția publică va dispune suspendarea funcționarului public din funcția publică pe care o deține”, iar în temeiul alin. (3) al aceluiași articol „În cazul în care s-a dispus clasarea sau renunțarea la urmărirea penală ori achitarea sau renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei, precum și în cazul încetării procesului penal, suspendarea din funcția publică încetează, iar funcționarul public respectiv își va relua activitatea în funcția publică deținută anterior și îi vor fi achitate drepturile salariale aferente perioadei de suspendare”**.

36. De asemenea, art. 94 alin. (1) lit. f) și m) din lege prevede că **„Raportul de serviciu se suspendă de drept atunci când funcționarul public se află în una dintre următoarele situații: [...] f) este arestat preventiv sau se află în arest la domiciliu; [...] m) în cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni de natura celor prevăzute la art. 54 lit. h).”**

37. Având în vedere conținutul normativ al dispozițiilor de lege menționate, Curtea reține că, începând cu data de 1 februarie 2014, data intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală, rechizitoriul reprezintă atât actul prin care se dispune trimiterea în judecată a inculpatului, la terminarea urmăririi penale, cât și actul de sesizare a instanței de judecată, potrivit dispozițiilor alin. 327 lit. a) și art. 329 alin. (1) din Codul de procedură penală. Conform art. 15 din Codul de procedură penală, acțiunea penală se pune în mișcare și se exercită când

există probe din care rezultă presupunerea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există cazuri care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acesteia. Ulterior, atunci când constată că au fost respectate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, că urmărirea penală este completă și există probele necesare și legal administrate, procurorul, în temeiul art. 327 lit. a) din Codul de procedură penală, emite rechizitoriul prin care dispune trimiterea în judecată, dacă din materialul de urmărire penală rezultă că fapta există, că a fost săvârșită de inculpat și că acesta răspunde penal (a se vedea în acest sens și Decizia nr. 270 din 23 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din iunie 2015).

38. În acord cu literatura juridică și jurisprudența constantă a Curții, **suspendarea funcționarului public din funcția publică** pe care o deține, în cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată a acestuia, **reprezintă o măsură administrativă** care are ca finalitate protejarea autorității sau a instituției publice față de pericolul continuării activității ilicite și al extinderii consecințelor periculoase ale faptei penale săvârșite de către funcționarul public.

39. Curtea observă că, în funcție de categoria socio-profesională vizată, legiuitorul a reglementat această sancțiune, după cum urmează:

— **Constituția** prevede, la art. 96 alin. (3), **suspendarea de drept a Președintelui României** de la data adoptării hotărârii Parlamentului de punere sub acuzare pentru săvârșirea infracțiunii de înaltă trădare;

— **Constituția** prevede, la art. 109 alin. (2), în ceea ce privește **membrul Guvernului**, că trimiterea în judecată **atrage suspendarea** lui din funcție;

— **Legea nr. 53/2003 — Codul muncii**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 52 alin. (1) lit. b) teza a doua că, în ceea ce privește **contractul individual de muncă**, acesta **poate fi suspendat** din inițiativa angajatorului în cazul în care salariatul a fost trimis în judecată pentru fapte penale incompatibile cu funcția deținută, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești; prima teză a art. 52 alin. (1) lit. b) care prevedea posibilitatea suspendării contractului de muncă în cazul în care angajatorul a formulat plângere penală împotriva salariatului a fost constatată neconstituțională prin Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 17 iunie 2015;

— **Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005, prevede la art. 62 alin. (1) lit. a) că **judecătorul sau procurorul este suspendat** din funcție când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni; în temeiul art. 66 alin. (4) din aceeași lege, măsura este aplicabilă și **magistraților-asistenți**;

— **Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 3 decembrie 2010, reglementează la art. 66 alin. (3) că, de la data trimiterii în judecată penală, **judecătorul Curții Constituționale este suspendat de drept din funcția sa**;

— **Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 238 din 3 aprilie 2014, care la art. 54 prevede că, de la data trimerii în judecată penală, **membrii Curții de Conturi și auditorii publici externi sunt suspendați de drept din funcțiile lor**;

— **Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 277 din 15 aprilie 2014, prevede la art. 31 alin. (3) că **Avocatul Poporului sau adjuncții săi vor fi**

suspendați din funcție, de drept, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, dacă sunt arestați ori trimiși în judecată penală;

— **Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1197 din 14 decembrie 2004, respectiv art. 48 alin. (1) lit. a) care prevedea suspendarea personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa prin ordonanță sau rechizitoriu, normă declarată neconstituțională prin Decizia nr. 270 din 23 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 12 iunie 2015, care la paragraful 28 a menționat că „**personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni**”;

— **Legea nr. 269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 23 iunie 2003, la art. 60 statuează că, dacă s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva unui membru al Corpului diplomatic și consular al României pentru o infracțiune de natură să îl facă incompatibil cu statutul său, ministrul afacerilor externe va lua măsura suspendării raporturilor de muncă;

— **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2004 privind Statutul personalului vamal**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 23 martie 2004, prevede la art. 34 alin. (2) că reglementările prin care se stabilesc drepturi, îndatoriri și incompatibilități specifice, precum și cele referitoare la funcțiile publice privind **personalul vamal se completează**, de drept, cu normele generale prevăzute de Legea nr. 188/1999, cu modificările și completările ulterioare, deci inclusiv cele referitoare la suspendarea raportului de serviciu la data trimiterii în judecată;

— **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 724 din 13 octombrie 2011, prevede la art. 36 lit. h) **suspendarea calității de practician în insolvență în cazul în care împotriva practicianului s-a pus în mișcare acțiunea penală sau s-a dispus trimiterea în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni de natură să aducă atingere prestigiului profesiei, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive**.

40. Din analiza dispozițiilor legale referitoare la suspendarea raporturilor de muncă/serviciu pe parcursul unui proces penal, **în cazul trimiterii în judecată**, Curtea reține că soluțiile legislative diferă în ceea ce privește intervenția acestei sancțiuni administrative. Astfel, **în funcție de efectul juridic pe care îl produce trimiterea în judecată penală, suspendarea este obligatorie**, operând de drept, în cazul Președintelui României (în cazul exclusiv prevăzut de Constituție), a miniștrilor, judecătorilor, procurorilor, magistraților-asistenți, judecătorilor Curții Constituționale, Avocatului Poporului sau adjuncților săi, membrilor Curții de Conturi și auditorilor publici externi, practicienilor în insolvență, membrilor Corpului diplomatic și consular al României, personalului vamal, **precum și în cazul funcționarilor publici, sau facultativă**, la latitudinea angajatorului, în cazul salariaților cu contracte de muncă individuale.

41. De asemenea, Curtea constată că sunt situații în care **suspendarea este obligatorie**, operând de drept, pentru ipoteza **punerii în mișcare a acțiunii penale** împotriva unui membru al Corpului diplomatic și consular al României sau a unui practician în insolvență.

42. **În ipoteza funcționarului public**, persoana care are competența legală de numire în funcția publică — și anume conducătorul autorității sau instituției publice — este cea care dispune suspendarea atunci când infracțiunea pentru care funcționarul public a fost trimis în judecată penală face parte din categoria infracțiunilor prevăzute la art. 54 lit. h) din Legea nr. 188/1999. Formula de reglementare este imperativă, în sensul că suspendarea nu reprezintă o aptitudine pe care o are la îndemână conducătorul unei autorități sau instituții publice, ci o obligație care rezultă din redactarea imperativă a textului, sancțiunea administrativă operând *de iure*.

43. Pe de altă parte, în prezent, în cursul procesului penal, suspendarea raporturilor de muncă intervine doar în cazul în care s-a luat măsura arestării preventive ori a arestului la domiciliu în ceea ce îi privește pe **primari, viceprimari, consilieri locali și consilieri județeni** [art. 56 alin. (1) și art. 71 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001], **executori judecătorești** [art. 50 alin. (1) din Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești], **notari publici** [art. 41 alin. (1) lit. g) din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995], funcționari parlamentari [art. 61 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar] și **polițiști** [art. 27²⁵ lit. a) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului].

44. Asupra constituționalității dispozițiilor de lege care instituie sancțiunea administrativă a suspendării din funcție în cazul săvârșirii unor presupuse fapte penale, Curtea s-a pronunțat prin mai multe decizii, constatând caracterul constituțional al acestora.

45. Referitor la invocarea prevederilor **art. 23 alin. (11) din Legea fundamentală**, poate fi amintită, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 676 din 18 mai 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 22 iunie 2010, prin care Curtea a statuat, în acord cu jurisprudența sa anterioară (Decizia nr. 48 din 4 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 26 martie 2003), că sancțiunea administrativă a suspendării funcționarului public din funcția publică pe care acesta o deține, în cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată a acestuia, are ca finalitate protejarea autorității sau a instituției publice față de pericolul continuării activității ilicite și al extinderii consecințelor periculoase ale faptei penale săvârșite de către funcționarul public. Totodată, Curtea a observat că, ținând cont de natura administrativă a acestei măsuri, nu sunt incidente prevederile constituționale și convenționale care instituie prezumția de nevinovăție, care va trebui însă respectată pe tot parcursul desfășurării întregului proces penal pornit împotriva respectivului funcționar public, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare. În plus, măsura suspendării din funcție se aplică tuturor funcționarilor publici aflați în situația prevăzută în ipoteza normei legale. De asemenea, Curtea a precizat că stabilirea compatibilității prevederilor din legislația națională cu cele cuprinse în acte emise de instituțiile Uniunii Europene nu poate fi realizată de instanța de contencios constituțional, ci revine, în cadrul operațiunii de interpretare și aplicare a legii, judecătorului investit cu soluționarea litigiului în cursul soluționării căruia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

46. Curtea a reținut prin Decizia nr. 302 din 28 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 din 7 iulie 2015, că, referitor la suspendarea din funcție a funcționarilor publici ca urmare a trimiterii în judecată pentru săvârșirea anumitor infracțiuni, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Decizia de inadmisibilitate din 22 noiembrie 2011, pronunțată în Cauza *Țehanciu împotriva României*, a observat că autoritatea publică ce dispune măsura suspendării din funcție nu pretinde că reclamantul a comis vreun act ilegal și nimic din decizia sa nu indică vreo apreciere sau antepunțare a

vinovăției reclamantului cu privire la acuzațiile penale aduse împotriva acestuia. Într-adevăr, suspendarea sa este obligatorie și automată potrivit Legii nr. 188/1999, însă nimic din această lege nu arată că scopul măsurii atacate de suspendare este punitiv, ci mai degrabă de precauție și provizoriu, în măsura în care privește apărarea interesului public, prin suspendarea din funcție a unei persoane acuzate de comiterea unei infracțiuni de serviciu și astfel de prevenire a altor posibile acte similare sau consecințe ale unor asemenea acte.

47. Prin Decizia nr. 481 din 6 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 30 mai 2008, Curtea a reținut că măsura suspendării din funcție se aplică tuturor funcționarilor publici aflați în situația prevăzută în ipoteza normei legale, și anume în cazul în care s-a pus în mișcare acțiunea penală pentru săvârșirea uneia dintre infracțiunile contra umanității, contra statului sau contra autorității, de serviciu sau în legătură cu serviciul, care împiedică înfăptuirea justiției, de fals ori a unor fapte de corupție sau a unei infracțiuni săvârșite cu intenție, care i-ar face incompatibili cu exercitarea funcției publice. Așa fiind, nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate privind încălcarea **art. 16 alin. (1) din Constituție** referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

48. Cu privire la critica referitoare la prevederile **art. 41 din Constituție** privind dreptul la muncă, prin Decizia nr. 921 din 16 septembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 718 din 22 octombrie 2008, Curtea a reținut că aceasta este neîntemeiată, deoarece nu se poate susține că suspendarea din funcție sau suspendarea de drept a raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici în cazul trimiterii în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni de natură celor prevăzute la art. 54 lit. h) din Legea nr. 188/1999 ar contraveni principiului alegerii libere a profesiei, a meseriei, a ocupației sau a locului de muncă, deoarece, pe de o parte măsura suspendării este temporară, iar pe de altă parte este justificată de trimiterea în judecată a funcționarului public pentru infracțiuni de o gravitate deosebită.

49. Totodată, prin Decizia nr. 539 din 27 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 2 iunie 2010, Curtea a constatat că textele de lege criticate nu aduc atingere nici dispozițiilor **art. 47 din Constituție**, observând în acest sens că, potrivit art. 86 alin. (3) din Legea nr. 188/1999, dacă instanța judecătorească dispune achitarea sau încetarea procesului penal, suspendarea din funcția publică încetează, iar funcționarul public respectiv își va relua activitatea în funcția publică deținută anterior și îi vor fi achitate drepturile salariale aferente perioadei de suspendare.

50. Conceptul „statului de drept”, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție, presupune, pe de o parte, capacitatea statului de a asigura cetățenilor servicii publice de calitate și de a crea mijloacele pentru a spori încrederea acestora în instituțiile și autoritățile publice. Aceasta presupune obligația statului de a impune standarde etice și profesionale, în special celor chemați să îndeplinească activități ori servicii de interes public și, cu atât mai mult, celor care înfăptuiesc acte de autoritate publică, adică pentru acei agenți publici sau privați care sunt investiți și au abilitarea de a invoca autoritatea statului în îndeplinirea anumitor acte sau sarcini. Statul este dator să creeze toate premisele — iar cadrul legislativ este una dintre ele — pentru exercitarea funcțiilor sale de către profesioniști care îndeplinesc criterii profesionale și de probitate morală. (Decizia nr. 582 din 20 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 731 din 21 septembrie 2016, paragraful 53).

51. Pornind de la premisa că **stabilirea standardelor de integritate a funcției publice constituie o chestiune de oportunitate care intră în marja de apreciere a legiuitorului**, unica autoritate decizională în crearea cadrului legal

corespunzător protejării acestei valori sociale și considerând că nu orice diminuare a acestor standarde reprezintă automat o încălcare a prevederilor constituționale, Curtea urmează a analiza în ce măsură abrogarea normelor din legea-cadru a statutului funcționarului public referitoare la o garanție a integrității și probității morale a persoanei care ocupă această funcție afectează principii sau valori constituționale.

52. În primul rând, Curtea constată că, **prin intervenția sa, legiuitorul nu optează pentru o modificare a standardului de integritate**, în sensul transformării suspendării de drept a raportului de serviciu al funcționarului public în cazul trimiterii în judecată într-o suspendare facultativă, lăsată la latitudinea persoanei care are competența legală de numire în funcția publică, care poate aprecia cu privire la efectele pe care o astfel de măsură le are asupra activității și imaginii publice a autorității, **ci elimină pur și simplu standardul de integritate consacrat de normele în vigoare**.

53. Or, Curtea nu poate trece cu vederea împrejurarea că pentru alte categorii de funcționari publici cu statute speciale, precum și pentru judecători, procurori, persoane care ocupă funcții publice numite sau alese, dar și profesii libere sau simpli salariați, legiuitorul a prevăzut consecințe juridice asupra raporturilor de muncă în cazul în care o procedură judiciară penală se află în desfășurare. De vreme ce pentru miniștri, judecători, procurori, magistrați-asistenți, judecători ai Curții Constituționale, Avocatul Poporului, membri ai Curții de Conturi și auditori publici externi, practicieni în insolvență, membri ai Corpului diplomatic și consular al României, personalul vamal, salariați cu contracte de muncă individuale sau avocați, legea prevede suspendarea contractului, raportului de muncă sau raportului de serviciu, după caz, în ipoteza trimiterii în judecată sub acuzația săvârșirii unei fapte penale, suspendare care operează de drept sau facultativ, după caz, **nimic nu justifică crearea unui regim juridic mai favorabil sub aspectul incidenței măsurii administrative a suspendării raportului de serviciu în cazul funcționarilor publici**, care în egală măsură sunt ținuti de respectarea unei conduite în deplină legalitate și integritate, așa cum aceste principii au fost configurate la paragrafele 27—29 din prezenta decizie.

54. Având în vedere că funcția publică implică ansamblul atribuțiilor și responsabilităților, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor de putere publică, standardele privind integritatea și deontologia funcționarului public trebuie să fie astfel stabilite încât faptele penale săvârșite de acesta în timpul ocupării unei funcții publice să nu se răsfrângă asupra instituției publice. Aceste standarde privind integritatea și deontologia profesională se mențin atât în situația în care există o condamnare definitivă a acestuia de către instanța de judecată, fiind înlăturată prezumția de nevinovăție, cât și în situația în care funcționarul public este trimis în judecată pentru infracțiuni de o gravitate deosebită, în acest ultim caz nefiind înlăturată prezumția de nevinovăție.

55. Cele două situații diferite reclamă soluții juridice diferite pentru protejarea aceleiași valori sociale — integritatea/probitatea persoanei care deține această calitate și prestează un serviciu public, exercitând autoritatea publică cu care a fost investită de stat. Atunci când intervine condamnarea penală, deci o certitudine a comiterii infracțiunii, este înlăturată prezumția de nevinovăție și raportul de serviciu încetează de drept. Atunci când intervine trimiterea în judecată sau arestul preventiv, deci există o suspiciune rezonabilă cu privire la comiterea unor infracțiuni, nu este înlăturată prezumția de nevinovăție, dar nu se poate reține că autoritatea și integritatea funcției publice nu sunt afectate, motiv pentru care legiuitorul a instituit regula suspendării raportului de serviciu pentru funcționarul în cauză. Însă elementul comun care conduce la

protejarea autorității și integrității funcției publice este faptul că funcționarul public condamnat definitiv sau trimis în judecată nu mai poate desfășura atribuțiile de serviciu, fie cu caracter definitiv (în cazul certitudinii comiterii unor infracțiuni), fie cu caracter temporar (numai pe perioada în care a existat suspiciunea comiterii unor infracțiuni).

56. Formularea unei acuzații penale, urmată de luarea măsurii preventive a arestului și/sau de trimiterea în judecată, nu înlătură prezumția de nevinovăție a persoanei acuzate penal, dar o plasează temporar în afara cadrului legal de exercitare a funcției publice. De aceea, doar condamnarea este cea care determină pierderea integrității/probității, element fundamental al exercitării autorității publice fără de care persoana care ocupă respectiva funcție publică nu mai are legitimitatea de a-și continua activitatea. Etapa intermediară a procesului penal, cea în care se dispune măsura preventivă a arestului sau cea în care se declanșează cercetarea judecătorească vizează indirect valoarea protejată, respectiv integritatea/probitatea persoanei care deține calitatea de funcționar public, fără a avea un caracter definitiv asupra acesteia. Luarea măsurii preventive a arestului sau trimiterea în judecată este cea care determină schimbarea situației juridice a persoanei care exercită autoritatea publică și îi suspendă cu caracter temporar, din punct de vedere legal și moral, calitatea de a ocupa funcția cu care a fost investită. Pe de altă parte, chiar dacă prezumția de nevinovăție a acesteia nu este desființată până la pronunțarea unei hotărâri definitive de condamnare, întrucât există îndoieli rezonabile cu privire la buna-credință și loialitatea funcționarului public în exercitarea atribuțiilor ce îi revin, în această perioadă, acestuia nu i se mai poate încredința de către stat exercitiul autorității publice, persoana pierzând temporar legitimitatea de a reprezenta interesele generale pe care legea o obligă să le protejeze.

57. Așa fiind, Curtea constată că **modificarea Legii nr. 188/1999** privind Statutul funcționarilor publici, respectiv **abrogarea suspendării de drept a raportului de serviciu al funcționarului public ca urmare a trimiterii în judecată, fără înlocuirea sa cu o altă formă de protecție a funcției publice sub aspectul integrității și probității morale a persoanei care o ocupă, stabilește un tratament juridic diferit aplicabil unor persoane aflate în aceeași situație juridică**, respectiv dețin calitatea de funcționari publici și sunt supuse unei proceduri judiciare penale, în care a fost dispusă măsura trimiterii în judecată. Dispozițiile abrogatoare nu au nicio justificare obiectivă și rezonabilă, ci, din contră, dovedesc o distincție aleatorie pe care legiuitorul o realizează cu privire la persoane care au calitatea de funcționari publici, operând o modificare legislativă în domeniul cadru de reglementare, care protejează valori sociale identice sau similare.

58. Măsura este discutabilă cu atât mai mult cu cât reglementarea în vigoare nu prevede suspendarea raportului de serviciu a funcționarilor publici trimiși în judecată sub acuzația săvârșirii oricărei infracțiuni, ci doar a celor care se încadrează expres în ipoteza normei (infracțiuni contra umanității, contra statului sau contra autorității, de serviciu sau în legătură cu serviciul, care împiedică înfăptuirea justiției, de fals ori a unor fapte de corupție sau a unei infracțiuni săvârșite cu intenție care ar face-o incompatibilă cu exercitarea funcției publice), deci acele infracțiuni apreciate de legiuitor ca având o gravitate sporită, care afectează valori sociale importante și a căror comitere prejudiciază încrederea cetățenilor în autoritățile statului.

59. **Tratamentul juridic instituit de noua reglementare este cu atât mai puțin justificabil și proporțional, din perspectiva scopului reglementării**, cu cât în cazul salariilor cu contracte de muncă individuale, persoane fizice supuse unor raporturi de muncă de drept privat, guvernate de Codul muncii,

angajatorul are la dispoziție posibilitatea de a dispune suspendarea raportului de muncă în cazul în care trimiterea în judecată penală ar aduce atingere/prejudicii desfășurării normale a activității sale, în vreme ce pentru funcționarul public care exercită, în condițiile legii, prerogative de putere publică, raportul de serviciu poate continua fără nicio consecință.

60. Întrucât **egalitatea în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite**, acest principiu nu exclude ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. Cu alte cuvinte, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice. Or, în situația de față, **opțiunea legiuitorului pentru eliminarea unei garanții a integrității și probității morale a persoanei care ocupă o funcție publică, ce presupune, în temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 188/1999, realizarea unor prerogative de putere publică, introduce un dublu standard în materia suspendării raporturilor de muncă ca urmare a desfășurării unor proceduri judiciare și apare ca un demers arbitrar, fără nicio justificare rațională, obiectivă și rezonabilă**. Curtea constată că **nimic nu împiedică legiuitorul să modifice cadrul normativ în materia integrității publice, în sensul sporirii sau diminuării standardelor de protecție, respectiv să opteze pentru o suspendare de drept sau una facultativă a raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici în cazul trimiterii lor în judecată penală**. Cu toate că stabilirea acestor criterii este atributul exclusiv al legiuitorului, reglementarea adoptată trebuie să respecte, însă, prevederile constituționale și principiile de drept general valabile.

61. Prin urmare, având în vedere aceste argumente, Curtea reține că **dispozițiile cuprinse în art. 1 pct. 18 și 22 din legea modificatoare încalcă prevederile art. 16 din Constituție, întrucât prin modificarea operată stabilesc privilegii pentru persoane care exercită atribuții de autoritate publică, prin excluderea de la sancțiunea administrativă a suspendării raportului de serviciu a persoanelor pentru care s-a dispus trimiterea în judecată, în cadrul unui proces penal**. Mai mult, posibilitatea lăsată acestor persoane de a continua să exercite prerogativele de funcționar public, cu toate drepturile și responsabilitățile pe care exercitiul autorității de stat le implică, în condițiile în care s-ar afecta activitatea și imaginea publică a autorității, **contravine principiului statului drept și principiului supremației Constituției și a obligativității respectării legilor, consacrate de art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală, și vulnerabilizează încrederea cetățenilor în autoritățile statului**.

62. **Analiza criticii referitoare la art. 1 pct. 14 privind posibilitatea de delegare a competenței de organizare a concursului pentru ocuparea funcțiilor publice prin ordin al președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici către autorități sau instituții publice prin raportare la art. 1 alin. (4) și alin. (5) din Constituție**. Potrivit art. 56 din Legea nr. 188/1999, ocuparea funcțiilor publice se face prin: promovare, transfer, redistribuire, recrutare sau alte modalități prevăzute expres de prezenta lege. În temeiul art. 57, recrutarea în vederea intrării în corpul funcționarilor publici se face prin concurs, în limita funcțiilor publice vacante rezervate în acest scop prin planul de ocupare a funcțiilor publice, condițiile de participare și procedura de organizare a concursului stabilindu-se potrivit legii. Prin acest articol se consacră atât reguli generale, cât și reguli specifice pentru organizarea și desfășurarea concursului, precum și condițiile minime de vechime în specialitatea studiilor necesare pentru participarea la concursul de recrutare. Cât privește principiile în baza cărora se organizează concursul, este vorba despre *competiția deschisă*, care să le permită tuturor candidaților care îndeplinesc condițiile

legii să participe la el; *transparență*, care asigură legalitatea concursului și eliminarea oricărui subiectivism și arbitrar în derularea lui; *meritele profesionale și competența*, care garantează ca prin concurs să se facă o selecție pe baza unor criterii obiective, care să probeze cunoștințele și aptitudinile persoanei pentru ocuparea unei anumite funcții publice; *egalitatea accesului la funcțiile publice* permite tuturor cetățenilor care îndeplinesc condițiile legale să se bucure de un tratament egal în toate fazele concursului, de la înscrierea la concurs până la definitivarea rezultatelor acestuia. Această egalitate de acces este garantată chiar de art. 16 alin. (3) din Constituție, ca o dimensiune a egalității tuturor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări, coroborată cu principiul că nimeni nu este mai presus de lege.

63. Potrivit art. 58 alin. (1) din Legea nr. 188/1999, concursul de recrutare pentru funcțiile publice vacante din **autoritățile și instituțiile publice centrale** este organizat astfel: (i) în cazul **înalților funcționari publici**, de către o comisie permanentă, independentă, formată din 7 membri numiți prin decizie a prim-ministrului, ale cărei atribuții și mod de organizare și funcționare se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, (ii) în cazul **funcțiilor publice de conducere generale și specifice** de către Agenția Națională a Funcționarilor Publici, iar (iii) în cazul **funcțiilor publice de execuție generale și specifice** de către autorități și instituții publice, cu avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

64. Potrivit art. 58 alin. (2) din Legea nr. 188/1999, concursul de recrutare pentru funcțiile publice vacante din **autoritățile și instituțiile publice din administrația publică locală** este organizat de către autorități și instituții publice, cu excepția funcțiilor publice de conducere din următoarele domenii: protecția copilului, evidența informatizată a persoanei, audit public intern, financiar-contabilitate, urbanism și arhitectură, resurse umane, integrare europeană, pentru secretarii unităților administrativ-teritoriale, precum și pentru funcțiile publice de execuție din domeniul auditului public intern, cazuri în care este organizat de către Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

65. Din analiza coroborată a celor două alineate rezultă că legea face diferență între autoritățile competente să organizeze concursul pentru ocuparea unei funcții publice, în funcție de două criterii: pe de o parte, nivelul funcțiilor publice centrale sau locale, iar pe de altă parte, rangul funcțiilor publice: înalte funcții publice, funcții publice de conducere și funcții publice de execuție. Din modul de organizare a concursului rezultă și aspecte specifice în ceea ce privește modul de numire a funcționarilor publici.

66. Astfel, în cazul **înalților funcționari publici** (aceștia se regăsesc numai la nivel central), date fiind rolul și importanța atribuțiilor lor, respectiv realizarea managementului de nivel superior în administrația publică centrală și în autoritățile administrative autonome, apare ca firească și pe deplin justificată soluția legislativă care consacră modul de intrare în această categorie profesională doar pe bază de concurs național, responsabilitatea organizării concursului revenind unei **Comisii speciale** constituite conform art. 18 alin. (1) din lege. Numirea în funcție de realizează de Guvern sau prim-ministru, după caz.

67. Referitor la **funcțiile publice de conducere în toate autoritățile și instituțiile publice, centrale și locale**, persoanele care ocupă aceste funcții sunt numite de conducătorul autorității sau instituției publice, la **propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici**, în temeiul art. 62 alin. (2) din Legea nr. 188/1999, **autoritate care organizează concursul de recrutare**. Potrivit dispozițiilor art. 21 alin. (1) din lege, „Pentru crearea și dezvoltarea unui corp de funcționari publici profesionist, stabil și imparțial se înființează, în

subordinea Ministerului Internelor și Reformei Administrative, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică”. Agenția Națională a Funcționarilor Publici este autoritatea competentă, potrivit legii, să asigure managementul funcției publice și a corpului funcționarilor publici în România, fiind condusă de un președinte, cu rang de secretar de stat, numit de către prim-ministru, la propunerea ministrului dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene. Deși Agenția este competentă să organizeze concursul pentru anumite funcții de conducere, stabilind expres și limitativ domeniile, analizând art. 58 alin. (2) lit. a), Curtea constată că el cuprinde o enunțare largă, care include practic, toate funcțiile de conducere, cu excepția celor de șef birou și șef serviciu.

68. **Soluția legislativă în vigoare, care condiționează numirea în funcția publică de conducere de propunerea A.N.F.P., consacră centralizarea procesului de recrutare în domeniul funcțiilor publice de conducere din cadrul tuturor autorităților sau instituțiilor publice, de la nivel central sau local.**

69. Prin derogare de la dispozițiile menționate, în temeiul art. 58 alin. (4) din Legea nr. 188/1999, „*Agenția Națională a Funcționarilor Publici poate delega autorităților sau instituțiilor publice, în condițiile legii, competența de a organiza concursuri de recrutare pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere generale și specifice*”. Se recunoaște astfel Agenției dreptul de a delega atribuția de organizare a concursului autorității sau instituției publice din structura căreia face parte funcția pentru care se organizează concursul.

70. În fine, în ceea ce privește **funcțiile publice de execuție și funcțiile publice de conducere de șef birou și șef serviciu**, legea prevede ocuparea tuturor acestor funcții pe bază de concurs organizat de **autoritatea sau instituția publică din structura căreia face parte funcția pentru care se organizează concursul**.

71. În acest context, legea supusă controlului de constituționalitate completează cadrul normativ, prevăzând la art. 1 pct. 14, că „La articolul 58, după alineatul (8) se introduce un nou alineat, alin. (9), cu următorul cuprins: «(9) *Agenția Națională a Funcționarilor Publici poate delega autorităților sau instituțiilor publice, în condițiile legii, prin ordin al președintelui, competența de a organiza concursuri de recrutare și promovare pentru ocuparea funcțiilor publice de execuție, a funcțiilor publice de conducere de șef serviciu și șef birou, precum și a funcțiilor publice specifice asimilate acestora.*»”

72. Analizând textul criticat, Curtea constată că norma instituită prevede posibilitatea delegării competenței Agenției Naționale a Funcționarilor Publici de a organiza concursuri de recrutare și promovare pentru ocuparea funcțiilor publice de execuție, a funcțiilor publice de conducere de șef serviciu și șef birou, precum și a funcțiilor publice specifice asimilate acestora, către autoritatea sau instituția publică din structura căreia face parte funcția pentru care se organizează concursul. Or, așa cum s-a menționat mai sus, **competența organizării unor astfel de concursuri aparține, potrivit art. 58 alin. (1) lit. c) și art. 58 alin. (2) din lege, dispoziții care nu au fost modificate de legea care face obiect al controlului de constituționalitate, tocmai autorității sau instituției publice din structura căreia face parte funcția pentru care se organizează concursul**.

73. Având în vedere aceste aspecte, susținerile autorului obiecției de neconstituționalitate potrivit cărora „prin soluția legislativă se ajunge la situația ca un aspect esențial care vizează raportul de serviciu, reglementat de legea organică, să fie delegat printr-un act administrativ”, ceea ce ar contraveni celor statuate în jurisprudența Curții Constituționale, precum și art. 1 alin. (4) și (5) din Constituție, întrucât „instituie posibilitatea ca președintele Agenției Naționale a Funcționarilor Publici să

aprecieze cu privire la eliminarea competenței legale a A.N.F.P. de a organiza conform procedurii legale concursurile de recrutare", sunt neîntemeiate.

74. În mod distinct de criticile autorului sesizării, Curtea observă însă că norma introdusă de art. 1 pct. 14 din legea supusă controlului de constituționalitate, respectiv art. 58 alin. (9), este în contradicție evidentă cu alineatele anterioare ale acestui articol, respectiv alin. (1) și (2), care rămân nemodificate. Astfel, întrucât Agenția Națională a Funcționarilor Publici nu are competența proprie în organizarea unor astfel de concursuri, ea nu poate delega o competență pe care nu o deține. Mai mult, întrucât autoritatea sau instituția publică **are competența** organizării acestor concursuri **în temeiul legii**, această competență **nu îi poate fi delegată printr-un act administrativ** al președintelui A.N.F.P.

75. Or, Curtea constată că **prezența în același act normativ (același articol) a două soluții legislative contradictorii**, care pot genera un conflict de competență, sub aspectul organizării concursului de recrutare a funcțiilor publice de execuție, a funcțiilor publice de conducere de șef serviciu și șef birou, precum și a funcțiilor publice specifice asimilate acestora, între Agenția Națională a Funcționarilor Publici și autoritatea sau instituția publică din structura căreia face parte funcția pentru care se organizează concursul, **determină caracterul ambiguu al textului, împrejurare de natură a contraveni principiului legalității consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea normei.**

76. **Analiza criticii referitoare la dispozițiile art. 1 pct. 27 privind transformarea unei funcții de nivel inferior pentru a corespunde studiilor și/sau vechimii funcționarului public de conducere prin raportare la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție.** Așa cum s-a arătat, în prealabil, la paragraful 63, potrivit art. 56 din Legea nr. 188/1999, ocuparea funcțiilor publice se face prin: promovare, transfer, redistribuire, recrutare sau alte modalități prevăzute expres de prezenta lege. În temeiul art. 99 alin. (7), una dintre modalitățile prevăzute de lege este aceea a ocupării unei funcții publice vacante la nivel inferior de către un funcționar public de conducere, norma reglementând expres prioritatea pe care o are acesta în raport cu ceilalți funcționari publici [„(7) Funcționarul public de conducere are prioritate la ocuparea unei funcții publice vacante la nivel inferior”], în ipoteza incidenței unuia dintre cazurile de eliberare din funcție.

77. Eliberarea din funcție reprezintă o modalitate de încetare a raportului de serviciu, care intervine atât pentru motive neimputabile funcționarilor publici, cât și pentru motive imputabile acestora. Cazurile în care intervine această instituție fără motive imputabile sunt reglementate de art. 99 alin. (1) lit. a)—c) și e)—g), legea impunând să nu mai existe funcții publice corespunzătoare în cadrul autorității sau instituției publice respective. În cazurile în care au loc anumite transformări în cadrul autorității sau instituției publice (încetarea activității, mutarea în altă localitate, reducerea personalului, reintegrarea în funcție a funcționarului public căruia i-a încetat ilegal raportul de serviciu) sau funcționarul public nu mai îndeplinește condițiile specifice fișei postului, autoritatea sau instituția publică are obligația să depună diligențe pentru punerea la dispoziția funcționarului public a unui post corespunzător. Legea prevede două situații pentru punerea la dispoziție a unei funcții publice corespunzătoare vacante: (i) în cazul reducerii de personal ca urmare a reorganizării activității, în cazul reintegrării în funcția publică ocupată de către funcționarul public ca urmare a unei hotărâri judecătorești sau în cazul în care persoana nu mai îndeplinește condițiile specifice pentru ocuparea funcției publice, *dacă există o funcție publică vacantă corespunzătoare*, în perioada de preaviz, autoritatea

sau instituția publică are obligația să o pună la dispoziția funcționarului public aflat în situația eliberării din funcție, respectiv (ii) în cazurile expuse anterior, precum și în cazul în care autoritatea sau instituția publică și-a încetat activitatea ori a fost mutată într-o altă localitate, *dacă nu există funcții publice vacante corespunzătoare în cadrul autorității sau instituției publice*, aceasta va solicita Agenției Naționale a Funcționarilor Publici să-i pună la dispoziție lista posturilor vacante, iar în cazul în care există o asemenea funcție, înăuntrul termenului de preaviz, funcționarul public va fi transferat în interesul serviciului sau la cerere. În ceea ce privește funcționarul public de conducere, în cazul în care acesta se află în una dintre ipotezele prevăzute de lege, acesta are prioritate la ocuparea unei funcții publice de nivel inferior.

78. În acest context, legea supusă controlului de constituționalitate completează cadrul normativ, prevăzând la art. 1 pct. 27, că „La articolul 99, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins: «(7) Funcționarul public de conducere are prioritate la ocuparea unei funcții publice vacante de nivel inferior. *În cazul în care funcția publică vacantă de nivel inferior este o funcție publică de execuție și nu corespunde studiilor și/sau vechimii în specialitatea funcționarului public de conducere, aceasta va fi transformată într-o funcție publică corespunzătoare, dacă transformarea nu afectează structura organizatorică aprobată.*»”

79. Autorul sesizării susține că, în comparație cu persoanele care îndeplinesc condițiile de studii și vechime pentru ocuparea funcției publice vacante, acordarea priorității la ocuparea respectivei funcții unui funcționar public de conducere în situația în care acesta nu îndeplinește condițiile cerute pentru funcția vacantă, reprezintă un privilegiu nejustificat rațional și obiectiv, ce încalcă dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție.

80. Cu privire la critica formulată, Curtea apreciază că **este neîntemeiată pentru următoarele argumente.** Persoana care ocupă o funcție publică de conducere este funcționar public, care a dobândit această calitate ca urmare a recrutării sale în corpul funcționarilor publici. Persoana în cauză a parcurs în prealabil procedurile de selecție, iar împrejurarea că deja ocupă o funcție publică constituie dovada că îndeplinește toate criteriile de competență profesională și de integritate prevăzute de lege. Textul de lege acordă prioritate persoanei aflate în una dintre ipotezele prevăzute de art. 99 alin. (1) din lege, ipoteze referitoare la cazurile de încetare a raportului de serviciu pentru motive neimputabile la ocuparea unei funcții publice de nivel inferior, împrejurare care **nu constituie o modalitate de acces în corpul funcționarilor publici**, ci doar o altă formă de ocupare a unei funcții publice. Astfel, dacă nu există o funcție publică vacantă corespunzătoare pe care autoritatea sau instituția publică să o pună la dispoziția funcționarului public de conducere aflat în situația eliberării din funcție sau dacă, în urma solicitării adresate Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, rezultă că nu există posturi vacante în vederea transferului în interesul serviciului sau, la cerere, legea acordă acestei persoane dreptul de a opta pentru ocuparea unei funcții inferioare celei pentru care a concurat și pe care a ocupat-o prin concurs. Într-o atare situație, Curtea apreciază că nu operează nicio discriminare între persoane aflate în situații juridice identice, întrucât ocuparea funcției publice de nivel inferior nu se realizează prin concurs de recrutare, astfel încât să se poată susține că persoane cu vocație la înscrierea pentru procedura de recrutare sunt îndepărtate prin efectul legii.

81. Pe de altă parte, Curtea reține că transformarea funcției publice de execuție într-o funcție publică corespunzătoare studiilor și/sau vechimii în specialitatea funcționarului public de conducere este prevăzută de lege și nu operează în detrimentul intereselor autorității sau instituției publice angajatoare, ci este condiționată de îndeplinirea cerinței de a nu afecta structura

organizatorică a acestora și, implicit, buna funcționare a entității publice. Soluția legislativă apare pe deplin justificată ca **formă de protecție a persoanelor care au dobândit anterior statutul de funcționar public**, ocupând funcții publice de conducere, și **constituie opțiunea legiuitorului pentru stabilirea unei ordini de preferință în ceea ce privește categoriile de funcționari publici menținute în sistemul funcției publice, în cazul în care sunt incidente ipotezele de eliberare din funcțiile publice**, prevăzute de art. 99 alin. (1) din lege. Norma completatoare nu face altceva decât să

stabilească la nivel de lege modalitatea în care funcționarul public de conducere va ocupa funcția publică vacantă la nivel inferior, respectiv numai după transformarea acestora într-o funcție publică corespunzătoare studiilor și/sau vechimii în specialitate și numai dacă transformarea nu afectează structura organizatorică aprobată a autorității publice.

82. Prin urmare, Curtea constată că **dispozițiile art. I pct. 27 din legea supusă controlului de constituționalitate nu contravin prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, referitoare la principiul egalității în drepturi a cetățenilor.**

83. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.ă), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi, în ceea ce privește dispozițiile art. I pct. 14, 18 și 22 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, și cu majoritate de voturi, în ceea ce privește dispozițiile art. I pct. 27 din aceeași lege,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că dispozițiile art. I pct. 14, 18 și 22 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici sunt neconstituționale.

2. Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de același autor și constată că dispozițiile art. I pct. 27 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere, prim-ministrului și Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 ianuarie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 51

din 1 februarie 2018

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluținerea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a

Guvernului nr. 70/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar, obiecție formulată de un număr de 55 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, în temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

2. Cu Adresa nr. 2/12.044 din 18 decembrie 2017, Secretarul General al Camerei Deputaților a trimis Curții Constituționale sesizarea formulată, care a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. 12.445 din 19 decembrie 2017 și constituie obiectul Dosarului nr. 2.942A/2017.